

89. møde

Onsdag den 4. april 1979 kl. 13.00

Dagsorden:**1) Spørgsmål til ministrene.****2) Første behandling af:**

Forslag til lov om ophævelse af lov om regulering af kreditformidling [af Glistrup (FP) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 195).

3) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om skattefritagelse af krigserstatninger fra Tyskland [af Melchior (CD) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 92).

4) Første behandling af:

Forslag til lov om radio- og fjernsynsvirkosomhed [af Honoré (KrF) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 189).

Meddelelser fra formanden:

Medlemmer af folketinget Thorndahl (FP), Dohrmann (FP), Ove Jensen (FP), Uwe Jensen (Ribe a.) (FP) og Kjærulff-Schmidt (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om demokratisering af udpegningen af skatteråds- og amtsligningsrådsmedlemmer samt af formændene for skatteråd, amtsligningsråd, vurderingsråd og skyldråd.

(Beslutningsforslag nr. B 100).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Thorndahl (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om demokratisering af udpegningen af skatteråds- og amtsligningsrådsmedlemmer samt af formændene for skatteråd, amtsligningsråd, vurderingsråd og skyldråd.

(Beslutningsforslag nr. B 100).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**1) Til arbejdsministeren af:**

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

»Billiger ministeren de organisatoriske og fagpolitiske repressalier mod de fagforeningsmedlemmer, der har nægtet at deltage i de seneste faglige møder og ulovlige arbejdsnedlæggelser?«

(Spm. nr. 775).

Skriftlig begrundelse.

Der henvises til diverse referater i dagspressen, efter hvilke diverse fagforeningsmedlemmer er blevet ekskluderet og har mistet deres tillidsposter.

Andre igen er blevet sortlistede af deres fagorganisationer.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg kan ikke tro, det er ministeren ubekendt, at der fra organisationsside har været chikanerier over for enkelte fagforeningsmedlemmer, der ikke ville bakke op bag de faglige møder og arbejdsnedlæggelser sidste og forrige onsdag. Det groveste eksempel fra disse arbejdsnedlæggelser er refereret af en folkeskolelærerinde fra Nordjylland, der beretter, at hun med magt blev holdt tilbage i lærerværelset af to mandlige kolleger, da hun ville passe sin undervisning i stedet for at demonstrere.

Der har været andre eksempler på fagforeningsdiktatur kontra tjenestemandsbegrebet. Der har i pressen sidste uge været refereret forskellige situationer, hvor fagforeningsmedlemmer er blevet ekskluderet eller har mistet deres tillidsposter, som tilfældet var på Fyn, hvor en folkeskolelærer blev frataget kasse-

[Uwe Jensen (Ribe a.)]

rerposten, fordi han foretrak at undervise fremfor at demonstrere.

Det, jeg i den forbindelse efterlyser, er arbejdsministerens og i dette tilfælde kulturministerens holdning til disse fagpolitiske repressalier.

Formanden:

Ministeren for kulturelle anliggender svarer for arbejdsministeren.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen):

Da arbejdsministeren er forhindret i at være til stede, skal jeg svare på arbejdsministerens vegne.

Jeg kan sige, at arbejdsministeren intet kendskab har til sådanne reaktioner, som er nævnt i spørgsmålet fra hr. Uwe Jensen (Ribe a.), og arbejdsministeren har hverken adgang til at skaffe sig yderligere oplysninger derom eller til at foretage sig noget, hvis sådanne reaktioner skulle være forekommet.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg skal i denne forbindelse blot sige, at jeg skal sørge for, at de relevante pressemeddelelser tilgår arbejdsministeren.

Hermed sluttede spørgsmålet.

2) Til ministeren for kulturelle anliggender af: Poulsgaard (FP):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage på baggrund af, at Ekstra Bladet den 28. marts 1979 anfører, at Danmarks Radio har verdensrekord i høj licens, og at mødeaktiviteten i Danmarks Radio også tangerer verdensrekord?«

(Spm. nr. 768).

Skriftlig begrundelse.

Tit slutter en fest med, at deltagerne i festen synger: hvem skal nu betale? I dette tilfælde er det selvfølgelig forbrugerne af Danmarks Radio, der skal betale – men hvad er det, de skal betale for? Ifølge Ekstra Bladet er der sket en personaleforøgelse på 18,6 pct. siden 1974–75, men antallet af danskproducerede TV-programmer er faldet med 4,7 pct., og det er i hvert fald spørgerens opfattelse, en opfattelse, jeg deler med mange, bl.

a. Ekstra Bladet, at det går ikke med den undskyldning, at kvaliteten af de danskproducerede programmer er blevet bedre – snarere tværtimod.

Indtil man får en anden ledelsesform i Danmarks Radio, må man nok regne med, at nedturen fortsætter, forstået på den måde, at der bliver flere og flere ansatte og mindre produktion, altså Parkinsons lov får lov til at udfolde sig.

Hvornår vil ministeren indrømme, at de politiske udnævnelser, der foregår i Danmarks Radio, umuliggør en fornuftig administration, og at det eneste alternativ til Danmarks Radio og TV er et reklamefinansieret radio/TV.

Poulsgaard (FP):

Mit spørgsmål har fået aktualitet her i de senere dage, hvor vi næsten ingen radio og TV har, men hvor der holdes faglige møder, og næste år er det vel dobbelt verdensrekord, man er kommet op på derude.

Jeg vil bede ministeren, når han nu går på tallerstolen, ikke bare komme med det sædvanlige: det er ikke mit bord, det er noget, som radiatorådet må afgøre, og hvad ved jeg. Vi har en kulturminister i dette land, og han er den øverste ansvarlige. Vi kan simpelt hen ikke tolerere dette her.

I Ekstra Bladet fra den 28. marts skriver man, at der er sket en personaleforøgelse på 18,8 pct. siden 1974 og 1975, men at antallet af danskproducerede TV-programmer er faldet med 4,7 pct. Det er jo Parkinsons lov i renkultur, der her får lov til at udfolde sig. Man bliver også nervøs ved den licensforhøjelse, der nu er på trapperne, for hvis man ikke får den, skal udsendelser som »Gæt en sang« og »Matador« og sådanne populære ting sløjfes. Men jeg håber virkelig, at ministeren kan give et svar, de også kan forstå i Danmarks Radio.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen):

Det er beklageligt, at hr. Poulsgaard efter at have siddet så mange år i tinget stadig væk siger, at jeg er den øverste ansvarlige for Danmarks Radio. Jeg er ansvarlig for budgetterne i Danmarks Radio, men ikke for programvirksomheden og ikke for, hvad der sker i Danmarks Radios indre liv. Det burde

[Ministeren for kulturelle anliggender]

hr. Poulsgaard efter så mange års medlemskab af tinget have læst i radioloven efter at have stillet alle de spørgsmål og efter at være blevet irrettesat, hver gang han har taget fejl.

Så spørger hr. Poulsgaard, hvilke initiativer jeg agter at tage på baggrund af, at Ekstra Bladet i en artikel har anført, at Danmarks Radio har verdensrekord i høj licens, og at mødeaktiviteten i Danmarks Radio også tangerer verdensrekorden. Det fremgår af den begrundelse, hr. Poulsgaard giver, at han ønsker, jeg skal tage initiativ til indførelse af reklamefinansieret radio og TV. Jeg kan helt klart sige igen, at jeg ikke agter at tage dette initiativ. Jeg har så mange gange begrundet afvisningen af reklamefinansiering, at det må være unødvendigt at gøre det endnu en gang.

Jeg agter heller ikke at tage andre initiativer i anledning af Ekstra Bladets artikel. Licensens størrelse er fastsat efter grundig behandling i det dertil kompetente organ, radiorådet, og har derefter været forelagt for finansudvalget, som i forbindelse med sin stillingtagen har adgang til at stille alle relevante spørgsmål.

Men jeg vil gerne knytte et par kommentarer til Ekstra Bladets og hr. Poulsgaards oplysninger om Danmarks Radios påståede verdensrekorder. For det første er det ikke uden videre rigtigt, at licensen i Danmark har verdensrekord; i alt fald er afgifterne i et så nærstående land som Norge lige så høje som i Danmark, hvis man tager den norske radiofonis indtægt fra afgifter på modtagermateriel med i betragtning. Jeg vil ikke benægte, at licensen i Danmark er høj sammenlignet med mange andre lande; der er bare ikke noget mærkeligt i det. For det første betaler man også moms af den licensafgift, der går til Danmarks Radio, men dertil kommer, at et land med et lille befolkningstal, som ønsker at have en radio- og TV-virksomhed, der kvalitativt og kvantitativt kan måle sig med større lande, uundgåeligt vil få en større omkostning pr. indbygger end et større land. Det er så elementært, at hverken Ekstra Bladet eller hr. Poulsgaard kan få det til at tage sig ud som noget sensationelt. At det naturligvis ikke skal forhindre en stadig drøftelse af udsendelsernes kvalitet, er en anden sag, men denne diskussion hører hjemme i det radiatoråd, som er udpeget ifølge loven netop til denne opgave.

Om Danmarks Radio tangerer verdensrekorden i mødeaktivitet, ved jeg intet om. Jeg tvivler på, at Ekstra Bladet og hr. Poulsgaard kan dokumentere deres påstand herom. Jeg gad egentlig vide, hvordan vi i det hele taget måler rekorder på dette område, når man i øvrigt repræsenterer en, skal vi sige rekord i tale og papirusseri.

Poulsgaard (FP):

Ja, og ministeren repræsenterer efterhånden rekord i ikke at foretage sig en disse andet end at give dem lov til at køre derudad, og de kører derudad ad det gale spor, så det batter noget.

Ministeren kan da godt stå her og bebrejde mig, at jeg tager det dér en lille smule mere alvorligt og ikke så let, som ministeren gør, men vi har jo stillet utallige forslag om at ændre det dér, men igen og igen har vi fået det svar, at ministeren ikke vil. Vi skal senere på dagsordenen diskutere et forslag fra kristeligt folkeparti, hvor man også kunne komme i gang med det, men ministeren vil ikke. Ministeren vil altså have, at Danmark skal have verdensrekord. Jeg synes ikke, sammenligningen med Norge holder, for det er endnu mindre befolkningsmæssigt, og der er meget større afstande. Ministeren vil altså have, at de licensbetalere, de skatteydere, som ministeren også repræsenterer, bare skal finde sig i, at det går efter Parkinsons lov, og at det får lov til at vokse, uden at den ansvarlige minister agter at foretage sig noget som helst. Jeg synes ikke, ministeren skulle stå her og bebrejde hverken mig eller Ekstra Bladet, at vi prøver at tage den sag op til seriøs drøftelse. Hvis der er nogen, der skal rettes bebrejdelse imod, er det i hvert fald ministeren, der ikke er sin stilling voksen.

Endelig kan jeg nævne, at der findes et lille land, som er endnu mindre end Danmark, men hvor man kan lave tre programmer, uden at det koster skatteyderne og licensbetalerne en krone; det er Bermuda. Der kunne ministeren måske lære et og andet.

Voigt (FP):

Nu åbner folketingets forretningsorden mulighed for, at man kan stille tillægsspørgsmål til ministeren i relation til det svar, han har givet spørgeren. Efter at ministeren havde givet hr. Poulsgaard den sædvanlige balle,

[Voigt]

sagde ministeren, at han var ansvarlig for det økonomiske, og på den baggrund vil jeg gerne spørge ministeren, om han i forbindelse med det drønende underskud, der findes i Danmarks Radio, og som jo snart skal behandles, vil henstille til Danmarks Radios driftsledelse, at man får balance i regnskabet ved at lade foretage besparelser i personale-tallet fremfor at ansøge finansudvalget om en licensforhøjelse.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen):

Ifølge loven om Danmarks Radio er det alene ministerens opgave at føre kontrol med, hvad der sker i Danmarks Radio i henseende til, at budgetterne overholdes til punkt og prikke, medens det er radiatoradet, hvor der også sidder repræsentanter bl. a. fra fremskridtspartiet, som tilrettelægger programvirksomheden og økonomien; vi skal i henhold til den lov, vi har vedtaget, blot anerkende dette.

Så siger hr. Poulsgaard, at det er ministeren, der ikke vil. Nej, det er folketinget, der ikke vil. Der findes en lov, som der er bred enighed om i dette folketing, og denne lov må hr. Poulsgaard også rette sig efter, så længe den eksisterer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

3) Til *miljøministeren* af:

Therkel Christensen (CD):

»Vil ministeren overveje i anledning af Fyns amts behandling af firmaet Rationel-Gruppens ansøgning om at opføre en produktionshal i Vissenbjerg kommune at søge by- og landzoneloven og dens administration ændret, således at loven bliver mere erhvervsvenlig?«

(Spm. nr. 771).

Skriftlig begrundelse.

Fyns amt har gentagne gange på grundlag af by- og landzoneloven forhindret især mindre virksomheder i en naturlig udvidelse, hvilket bl. a. har forhindret disse i at skabe mere beskæftigelse og øge produktionen. Sidst har man ifølge Fyens Stiftstidende den 24. marts 1979 stillet firmaet Rationel-Gruppen i Vissenbjerg kommune en udvidelse

se i udsigt, bl. a. ved at bede kommunen udarbejde en lokalplan, hvori denne indgik. Derefter har man ifølge kommunens borgmester uden saglig motivering afslået at give firmaet den fornødne byggetilladelse.

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg kan svare, at regeringen i en folketingsbeslutning den 31. maj sidste år blev opfordret til at undersøge mulighederne for at fremme kommunalbestyrelsernes indflydelse på administrationen af by- og landzoneloven. Efter beslutningen er det en forudsætning, at den gældende planlægningslovgivning respekteres, og at de hensyn, som zoneloven skal varetage, ikke svækkes. Der skal inden den 31. december i år fremsættes et lovforslag om ændring af zoneloven i overensstemmelse hermed.

Efter folketingsbeslutningens vedtagelse er planstyrelsen blevet anmodet om at iværksætte undersøgelser, der belyser zonelovens betydning og virkninger og lovens samfundsøkonomiske betydning. Redegørelsen om undersøgelserne vil foreligge om nogle måneder, og resultaterne vil indgå som grundlag for et lovforslag om ændring af zoneloven.

Den afgørelse, som spørgeren henviser til, er truffet inden for de sidste måneder af Fyns amtsråd. Afgørelsen er ikke indbragt for planstyrelsen. Jeg har derfor ikke noget detaljeret kendskab til sagen, men jeg har haft lejlighed til at gennemlæse afgørelsen, og den giver mig ikke anledning til at fremskynde fremsættelsen af et lovforslag om ændring af zoneloven.

I øvrigt kan jeg som noget alment sige, at det er en grundtanke bag zoneloven, at produktionsvirksomheder som hovedregel bør placeres i de udlagte erhvervsområder i byerne og kun undtagelsesvis i det åbne land. Baggrunden herfor er bl. a. et ønske om at beskytte de landskabelige værdier og at bevare landbrugsjorden for landbrugerhvervet.

Therkel Christensen (CD):

Jeg må først understrege, at sagen så vidt mig bekendt skulle være indbragt som klagesag for planstyrelsen, men jeg går ud fra, ministeren her er bedre informeret, end jeg er, og det må jeg bøje mig for.

I øvrigt takker jeg for svaret, der jo lød meget positivt. Nu er vi i udvalget bekendt

[Therkel Christensen]

med en pressemeddelelse af 13. marts 1979, som vi fik en skrivelse om den 19. marts 1979, og som omtaler en forenkling af loven derhen, at kommunen får mere selvstændig indflydelse, når det drejer sig om opførelse af mindre byggeri såsom garager, carporte, udhuse etc., når man i øvrigt tager behørigt hensyn til såvel region- som kommuneplanlægningen og zonetilvækningen.

Nu er det jo sådan, at denne sag drejer sig om virksomhed, der direkte arbejder med materiale, som anvendes i landbruget og derfor har en naturlig tilknytning til landbruget. En anden ting, som jeg synes burde indgå i en eventuel ændring af loven, er, at man burde tage hensyn til, at disse miljøvenlige virksomheder, som der er tale om her, hverken giver støj-, spildevands- eller andre problemer.

Det væsentlige i det, hvad jeg gerne vil stille som et tillægsspørgsmål, er, om man i en sådan lovgivning får en afklaring, således at der ikke gang på gang sker det, som vi jo har set igennem presse og på anden vis i efterhånden flere år, nemlig at indtil tre forskellige instanser kommer i modstrid med hinanden, således at man i god tro erhverver en ejendom og får stillet i udsigt på ét plan, at man kan udvide denne, men så i næste instans får at vide, at man alligevel ikke får en sådan tilladelse.

At man ved en revision af loven virkelig tager fat også på det problem, synes jeg må have ret væsentlig betydning for erhvervet.

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg er glad for, at spørgeren opfatter svaret som positivt, for sådan var det også ment. Hvad angår spørgsmålet om, hvilke ændringer man kunne tænke sig at gennemføre, vil jeg sige, at jeg tror, det er en farlig tankegang at acceptere, at virksomheder, som er leverandører til landbruget, skulle kunne placeres i det åbne land. Der er jo næsten ingen grænser for, hvilke virksomheder der så kunne placeres i det åbne land, da jo et meget stort antal virksomheder producerer ting, som bruges i landbruget.

Derimod er det klart, at det miljøvenlige og navnlig det, der vedrører påvirkningen af de landskabelige værdier, spiller en rolle. Hvis man kan finde frem til virksomheder, som indgår naturligt i landskabet og i øvrigt

er miljøvenlige med hensyn til støj og forurening, som spørgeren her nævnte, er det noget af det, man overvejer at ændre på.

Men jeg kan som sagt ikke give noget løfte om bestemte ændringer, da det stadig væk er til overvejelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

4) Til fiskeriministeren af:

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

»Ager ministeren på baggrund af de seneste, enorme forekomster af torsk i Østersøen omkring Bornholm at medvirke til en forhøjelse af kvoterne for 1979?«

(Spm. nr. 774).

Skriftlig begrundelse.

I Bornholms Tidende af 28. ds. henvises til, at henimod 70 pct. af torskekvotaen er fisket op på nuværende tidspunkt. Dette skyldes klart de helt enorme forekomster af torsk.

Allerede i maj/juni 1978 vakte det forundring, at det ikke var muligt at forhøje torskekvotaen for det område, der befiskes af de bornholmske fartøjer, netop fordi fiskerne ved selvsyn måtte konstatere, at der også i 1978 var masser af torsk.

Her i 1979 er der rent faktisk flere torsk, end industrien har kapacitet til at bearbejde. Var det ikke rimeligt, om den danske andel i torskefangsterne blev sat i vejret?

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Der er presseberetninger fremme om, at ca. 70 pct. af den foreløbige danske torskekvota eller ca. 30.000 t torsk er fanget det første kvartal ud af vor årskvota for 1979 på ca. 50.000 t torsk i Østersøen.

Jeg har i den skriftlige begrundelse for mit spørgsmål henvist til, at der i år ligesom i foråret 1978 ved fiskernes selvsyn er konstateret så store mængder af torsk i det danske område af Østersøen, at den danske andel rent faktisk burde sættes i vejret, fremfor, som man nu har besluttet, at man rationerer de kommende måneder med under 1.000 t torsk pr. måned.

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

[Fiskeriministeren]

Hr. Uwe Jensen (Ribe a.) sætter med det spørgsmål, han her stiller, lighedstegn mellem fangst og bestandstørrelse. Konsekvensen af en sådan holdning er, at bare der fiskes tilstrækkelig hårdt på en bestand, skal det danne grundlag for yderligere fangstmuligheder. Jeg er nødt til at sige, at et sådant synspunkt er i fuldstændig strid med de senere års generelle erkendelse af, at det for at sikre fangstmulighederne på længere sigt og dermed fiskerierhvervets fremtidige eksistensgrundlag er nødvendigt at foretage en regulering af fiskeriet allerede nu.

Som bekendt foreslår et internationalt forum af fiskeribiologer samlet i det internationale havundersøgelsesråds regie hvert år de maksimalt tilladte fangstmængder, de såkaldte TAC'er, for de fleste fiskearter af økonomisk betydning såvel i Atlanten som i Østersøen, og det er på baggrund af denne rådgivning, at de implicerede lande derefter fastsætter den endelige TAC og foretager fordelingen mellem landene. TAC'en for Østersøen for 1979 er fastsat til 175.000 t mod 173.800 t i 1978. Med samme procentuelle andel til EF og med den samme fordeling mellem Danmark og Vesttyskland vil Danmarks kvota i 1979 være 45.100 t, hvortil kommer fangstmuligheder i svensk zone, sådan at vi regner med i år at være på op mod 49.000 t mod 46.600 t sidste år.

På baggrund af den videnskabelige rådgivning, vi har til rådighed i øjeblikket, er det ikke muligt at nå et bedre resultat, men der foregår en løbende vurdering, og skulle der her vise sig at være basis for en forhøjelse af den samlede TAC, er det klart, vi også vil kræve vores andel.

Året i år har været karakteriseret ved, at der i forbindelse med issituationen har været en meget stor koncentration af torsk på relativt begrænsede områder, hvilket har givet mægtige fangster af torsk i små størrelser, som industrien har haft vanskeligheder ved at bearbejde.

Det er på denne baggrund, at vi har foretaget nogle reguleringsforanstaltninger på det seneste for at opnå en hensigtsmæssig udnyttelse af torskekvotaen. Ud over det stop, som er indført i øjeblikket, har vi besluttet at forhøje mindstemålet for torsk i andet kvartal af 1979 fra de nuværende 33 cm til 38 cm. Jeg kan også sige, at den opdeling af kvotaen, som hr. Uwe Jensen (Ribe a.) nævnte, er

gennemført efter forhandlinger med fiskeriets organisationer.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Må jeg takke fiskeriministeren for svaret. Jeg er glad for, at fiskeriministeren ikke er uenig med mig i, at der er en usædvanlig stor torskebestand i Østersøen i år, men det er jo ikke noget, der gavner Østersøfiskeriet ret meget. Fik man forhøjede kvoter, ville der ikke være den jagt på torsken nu, lige før kvotaen næsten er opbrugt og kutterne her henimod sommeren bliver næsten arbejdsløse.

Men når vi nu ved, at Østbloklandene blokerer vore muligheder for øgede kvoter i Østersøen, fordi vi har overdraget vores forhandlingsmandat eller vor forhandlingsret i den baltiske fiskerikommission til EF-Kommissionen, og at det fortsat er Storbritannien, der blokerer den fælles EF-fiskeripolitiske løsning, vil jeg gerne stille fiskeriministeren følgende tillægsspørgsmål: hvilke konkrete skridt har den danske fiskeriminister tænkt sig at tage som dansk initiativ til en løsning af den EF-fiskeripolitiske hårdknude?

Fiskeriministeren (Svend Jakobsen):

Jeg kan sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at der ganske rigtigt ikke er noget overraskende i, at der er mange torsk i Østersøen. Vi ved, at 1975-årgangen var en rimelig god årgang, og vi ved - det har biologerne meddelt for år tilbage - at 1976-årgangen vistnok er den bedste, man har kendt i i hvert fald mange, mange år. Derfor er det ikke overraskende, at der er mange torsk, og at det er små torsk, der fiskes. Som jeg var inde på i mit første svar, vil jeg gerne minde hr. Uwe Jensen (Ribe a.) om vore tidligere drøftelser om dette spørgsmål, for jeg tror, hr. Uwe Jensen (Ribe a.) husker lidt om aldersfordelingen af torsk i Østersøen. Der er al grund til af hensyn til de fremtidige fiskerimuligheder i Østersøen at sikre, at en større andel af fiskebestanden får en lidt højere alder end den fordeling, vi har i øjeblikket, men det forudsætter nu engang, at vi ikke fisker hele 1975- og 1976-bestanden op nu. Derfor må jeg gentage: hvis vi fortsat vil have et erhvervsfiskeri også i Østersøen, forudsætter det, at vi også i disse år forvalter vore kvoter

[Fiskeriministeren]

fornuftigt og lader disse årgange være med til at blive gydebestande, som kan sikre os et fremtidigt fiskeri.

I anledning af hr. Uwe Jensen (Ribe a.)s tillægsspørgsmål skal jeg sige, at vi fra dansk side har givet ganske gode bidrag – jeg har egentlig forstået efter hr. Uwe Jensen (Ribe a.)s mening for gode bidrag – til at fremme fiskeriforhandlingerne i EF. Jeg har ikke taget initiativer på det seneste, og det er der god grund til. Jeg kan også sige til hr. Uwe Jensen (Ribe a.), at jeg ikke tager yderligere initiativer på denne side af det britiske valg, som afholdes i maj måned.

Hermed sluttede spørgsmålet.

5) Til *ministeren for offentlige arbejder* af:

Alfred Hansen (DR):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om tidspunktet for DSBs lukning af jernbaneoverskæringer på Fyn i forbindelse med togenes forøgelse af hastigheden, og vil DSB betale de fulde omkostninger i forbindelse med etablering af broer og tunneler til erstatning for de nuværende jernbaneoverskæringer?«

(Spm. nr. 777).

Skriftlig begrundelse.

Som det er fremgået af de fynske dagblade og Radio Fyn, er store dele af den fynske befolkning forståeligt nok bekymrede for de trafikale konsekvenser af DSBs planer om at lukke visse fynske jernbaneoverskæringer.

Det er af vital betydning for de berørte kommuner og deres beboere, at de ikke af DSBs planer reelt bliver forhindret i at benytte de hidtidige færdselsårer. Det må derfor, hvis DSB fastholder planerne om lukning af overskæringerne, være en selvfølge, at DSB betaler udgifterne i forbindelse med en niveaudelt færdsel enten i form af tunnel eller bro.

Også af hensyn til de berørte kommuners dispositionsplan er det nødvendigt, at DSBs planer og konsekvenserne heraf er fuldt klarlagte.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Til det stillede spørgsmål kan jeg svare, at der i samarbejde mellem vejdirektoratet og DSB er foretaget en gennemgang af eksisterende overkørsler for så vidt angår krydsninger mellem jernbanelinjer og veje, og at der herudfra er foretaget en prioritering vedrørende nedlæggelse af overkørsler. I denne vurdering er der indgået en række hovedkriterier, og det har i første række været sådanne ting som sikkerhedsforhold, vejenes kapacitet, toghastigheden på banen, uheldsstatistikken og udviklingsplaner for vej og/eller bane i det pågældende område. De syv offentlige overkørsler på Fyn på banestrækningen Nyborg–Middelfart: Ullerslev, Lange-skov, Holmstrup, Skalbjerger, Bred, Gelsted og Kavslunde, er ud fra de principielle overvejelser planlagt nedlagt i den kommende 5 års periode, men der er ikke på nuværende tidspunkt taget stilling til tidspunktet for de enkelte anlægs etablering og den nærmere udformning af anlæggene.

I § 84 i lov om offentlige veje er overført en forpligtelse for vejdirektoratet til at budgettere udgifter på de årlige finanslove til fjernelse af farlige niveauekrydsninger mellem jernbaner og veje ved etablering af viadukt-anlæg, og vejdirektoratet budgetterer naturligvis også i de kommende år i overensstemmelse hermed, og det er naturligvis et forhold, som har betydning for påbegyndelse af egentlige projekteringsarbejder og eventuelt visse anlægsarbejder vedrørende overkørsler på Fyn.

Som indledning til den projektering har der rent forberedende været afholdt tekniske drøftelser med de berørte kommuner på Fyn, idet der naturligvis tilsigtes en koordinering med kommunernes planlagte udbygningsplaner, særlig vedrørende vejnet, bebyggelser m. v., med det formål at opnå hensigtsmæssige løsninger for den enkelte kommune.

Jeg kan til slut sige, at der i den kommende tid på grundlag af disse foreløbige drøftelser ved et samarbejde mellem vejdirektoratet og DSB vil blive udarbejdet mere konkrete forslag til løsningsmuligheder, der derefter vil blive taget op til drøftelse med amterne og de berørte kommuner.

I denne sammenhæng vil det også blive taget op til drøftelse, i hvilket omfang der fra amt og kommune bør ydes tilskud til nedlæggelse af den enkelte overkørsel som følge

[Ministeren for offentlige arbejder]

af, at der i forbindelse hermed løses opgaver, der kan indpasses i amternes og kommunernes planlægning.

Alfred Hansen (DR):

Tak til ministeren for svaret. Den første del af mit spørgsmål drejede sig om tidspunktet for DSBs lukning af de 7 jernbanelinjer, der er tale om i forbindelse med DSBs planlægning af kommende trafik.

Den anden del af det spørgsmål, jeg stillede, lød, om DSB ville betale de fulde omkostninger i forbindelse med etablering af broer og tunneler som erstatning for de nuværende jernbaneoverskæringer.

Det første spørgsmål blev nogenlunde klart besvaret med, at det vil ske inden for en 5 års periode, og det må vi så fortolke derhen, at DSB fortsat har planer om at gennemføre disse lukninger af overkørslerne.

Når jeg tager spørgsmålet op, er det, fordi det først og fremmest berører de 7 kommuner vældig meget. De har jo bygget deres landsby op i mange tilfælde omkring stationen, og derved vil de med en lukning af overkørslerne få delt deres stationsby i to områder, to dele. Det, man med god grund kan være betænkelig ved i disse stationsbyer, er, hvordan befolkningen i den ene del af byen skal kunne komme til den anden del af byen, vel at mærke via de samme færdselsårer, som de hidtil har anvendt.

Derfor frygter man nu, at der ikke som erstatning for disse overkørsler vil blive lavet dels broer, dels tunneler, men at der eventuelt skal laves omfartsveje omkring stationsbyerne, hvilket giver større besvær med at komme fra den ene ende af byen til den anden.

Dette medfører naturligvis også økonomiske aspekter for de berørte kommuner, som derved måske får en uforholdsmæssig stor udgift i forbindelse dermed, og jeg vil gerne spørge ministeren helt præcist, om ikke det er rimeligt, at DSB betaler de fulde omkostninger, idet lukningen er forårsaget af DSBs plan om at forøge hastigheden fra 140 km til 160 km i timen. Jeg mener i og for sig, at man med god grund for længe siden kunne have erstattet overskæringer med broer og tunneler, fordi 140 km i timen jo også er en ret anelig hastighed, og vi ved desværre alt for godt, hvor mange ulykker det har afstedkommet. Man benytter åbenbart nu mulighe-

derne for endelig at få dem lukket. Men jeg vil gerne spørge ministeren, om ikke det er særdeles rimeligt, at DSB betaler de fulde omkostninger.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Når hr. Alfred Hansen rent konkret spørger mig, om ikke det er rimeligt, at DSB betaler de fulde omkostninger, kan jeg referere til det, jeg sagde i mit første svar, at det i og for sig er lagt over i vejdirektoratets regie at betale, hvad den slags ting koster. Men i de rent konkrete tilfælde, efter en forhandling med de berørte amter og kommuner, kan man ikke se bort fra, at man ved lukning af en overkørsel samtidig får løst nogle andre problemer, og derfor beror det i hvert enkelt tilfælde på konkrete forhandlinger mellem DSB og vejdirektoratet på den ene side som, kan man sige, statslige organer og på den anden side de lokale amter og kommuner, også med henblik på en udgiftsfordeling i de enkelte tilfælde.

Men der er ikke lagt nogen endelig tidsplan. Som jeg refererede i mit første indlæg, vil der komme til at foregå en række forhandlinger i den kommende tid med henblik på at finde en hensigtsmæssig løsning, som de pågældende kommuner med rimelighed kan acceptere at leve med.

Alfred Hansen (DR):

I Fyns Tidende den 29. marts 1979 er der en artikel skrevet af generaldirektøren for DSB, hr. Povl Hjelt, der heri bl. a. siger, at DSB allerede mange steder i landet har bygget broer i stedet for overskæringer, der lå i samme niveau som jernbanelinjen. Når man læser disse linjer, får man indtryk af, at vi har eksempler på, at DSB har betalt omkostningerne i forbindelse med ændring af veje og færdselsårer forårsaget af DSBs dispositionsplan.

Jeg skal derfor spørge ministeren, om han allerede på nuværende tidspunkt kan love de berørte kommuner en eller anden form for støtte, og om ministeren vil gøre, hvad han kan, for at dette beløb bliver så stort, at det nærmer sig de fulde omkostninger så meget, som det overhovedet er muligt.

Jeg mener, der er to ting, der må gøre sig gældende, dels at beboerne i de berørte kom-

[Alfred Hansen]

muner sikres den samme færdselsåre samme sted i byen, som de har været vant til, dels at de berørte kommuners dispositionsplan kan tage højde for de ændringer, som DSB måske vil påføre kommunerne. Det tredje aspekt er hensynet til budgetlægningen. Det er jo ikke sådan, at kommunerne kun lægger budget for 1 år eller 2 år ad gangen, de fleste har 3- eller 5-årige budgetter, og det vil sige, at inden for denne 5 års plan vil disse 7 kommuner, som er berørt af DSBs planer, blive stærkt berørt rent økonomisk. Derfor er det meget vigtigt, at disse kommuner så tidligt som muligt får stillet i udsigt, i hvor høj grad DSB vil betale de fulde omkostninger, subsidiært hvor mange procent af de samlede udgifter DSB vil betale.

Hvornår vil ministeren mene at der kan foreligge en klar tilkendegivelse over for de berørte kommuner med hensyn til, hvor meget DSB vil betale?

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Hvilke offentlige instanser, lokale eller statslige, der skal betale hvad i de konkrete tilfælde, kan jeg naturligvis ikke svare på her. Jeg kan sige, at der i de kommende måneder vil foregå forhandlinger med de berørte kommuner omkring disse problemstillinger, også med henblik på at finde en løsning, der kan passes ind i langtidspanlægningen og i den lokale, fysiske planlægning for området, og som også tager, hvad skal man sige, rimelige økonomiske hensyn i henseende til, hvilke instanser der skal bidrage med hvilke procentvise beløb.

Men det er ikke noget, der kan svares konkret på på nuværende tidspunkt. Det vil komme til at bero på de forhandlinger, der skal finde sted med de berørte kommunale instanser i de kommende måneder. Derfor kan der ikke sættes nogen tidsfrist med hensyn til, hvornår der kan siges noget endeligt om den egentlige udgiftsfordeling, i det øjeblik man finder frem til en løsning af de af hr. Alfred Hansen her rejste problemer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

6) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Glensgård (FP):

»Vil ministeren oplyse indholdet af det responsum, som skattedepartementet har anmodet justitsministeriet om vedrørende tavshedspligtsproblematikken for folketingsudpegede medlemmer i landsskatteretten?«

(Spm. nr. 780).

Skriftlig begrundelse.

Selv om ministeren under folketingets spørgetid torsdag den 29. marts nægtede, at ministeriet har anmodet om det i spørgsmålet angivne responsum, er spørgeren bekendt med, at der fra skatteministeriet er anmodet om det, hvilket også ganske tydeligt fremgår af mødereferaterne i landsskatteretten samt af oplysninger, som spørgeren har fra skatteministeriets egne embedsmænd.

Det er i øvrigt efter spørgerens opfattelse fantastisk, at skatteministeren gang på gang benægter fakta – men det er måske den eneste måde, hvorpå SV-regeringen kan bygge sin politik.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Under debatten om spørgsmålet den 29. marts 1979 efterlyste hr. Uwe Jensen (Ribe a.) et responsum fra justitsministeriet angående spørgsmålet om, hvorvidt tavshedspligten er overtrådt ved de af hr. Glensgård og hr. Boeg fremsatte oplysninger om behandlingen af sager i landsskatteretten.

Som jeg sagde den 29. marts, har jeg ikke anmodet justitsministeriet om et responsum af den nævnte art. Skattedepartementet har orienteret sig i justitsministeriet om, hvorledes man kan gå frem, når man vil undersøge, om et medlem af landsskatteretten, der er valgt af folketinget, har overtrådt sin tavshedspligt eller på anden måde tilsidesat de pligter, hvervet medfører. Om dette mere teoretiske spørgsmål har justitsministeriet udarbejdet et notat, som er oversendt til skattedepartementet til støtte for departementets overvejelser.

Jeg har svært ved at se, at dette notat skulle have nogen større interesse efter det udfald, som sagen har fået, og jeg er ikke pligtig til at udlevere notatet, men jeg er parat til det. Jeg kan sende det til folketingets medlemmer, hvis det ønskes. Når jeg er parat til at udlevere det, er det, fordi jeg nødig vil

[Ministeren for skatter og afgifter]

have, der skal dannes flere myter om denne sag, end det allerede er sket.

Glensgård (FP):

De små skridt har også ret. Når skatteministeren nu erkender, at man har anmodet om et responsum i justitsministeriet, er vi egentlig tilfredse. Vi erkender, at skatteministeren ikke gav den meddelelse til folketinget den 29. marts, men det er jo ikke unormalt, at skatteministeren ikke svarer på det, der bliver spurgt om.

Det er da korrekt, at skatteministeren ikke er forpligtet til at oversende notatet, men vi takker selvfølgelig for, at han nu vil gøre det. Hvordan skatteministeren så vil overveje at oversende det, er op til ham selv. Bare han sørger for, at jeg får et eksemplar af svaret, er jeg sådan set godt tilfreds. Om der er andre, der også har interesse i det, er en anden side af sagen.

Jeg vil godt sige til skatteministeren, at det har naturligvis interesse, også fortsat, uanset hvilken beslutning skatteministeren tog i sagen omkring Poul Boeg og mig. Det har naturligvis interesse at vide for fremtiden, hvordan justitsministeriet ser på en såkaldt overtrædelse af tavshedspligten. Når det har interesse, hænger det også sammen med, at landsskatteretspræsident Knud Jensen nu forsøger at indkøre en ny procedure i landsskatteretten, og vi har netop for øjeblikket en sag liggende, hvor landsskatteretspræsidenten forsøger at få et alibi for den sag, som skatteministeren er bekendt med.

Jeg vil godt stille det tillægsspørgsmål, om det er således, at skatteministeren har fundet anledning til at overveje hele retsproceduren i landsskatteretten efter den sagsfremstilling, som vi nu har fået gennem dagspressen. Når jeg stiller tillægsspørgsmålet, hænger det altså sammen med, at en del retsmedlemmer, tror jeg – jeg er i hvert tilfælde bekendt med, at det gælder et enkelt medlem, som ikke tilhører mit parti, og som heller ikke er hr. Poul Boeg – har forståelsen af, at der i dag foregår ting i landsskatterettens procedure, om hvilke man kan være i tvivl.

Men jeg takker altså for, at ministeren vil oversende dette notat, og jeg vil godt have, at ministeren svarer på de tillægsspørgsmål, som jeg her har stillet.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg bliver næsten nødt til at understrege over for hr. Glensgård, for at det ikke skal være usagt, at jeg ikke har bedt om et responsum, og der er ikke tale om et responsum. Det være sagt helt klart. Der er derfor ingen forskel på det, jeg svarede, sidste gang jeg svarede på hr. Uwe Jensen (Ribe a.)s spørgsmål, og det, jeg svarer i dag.

Om det andet spørgsmål, om jeg finder anledning til at tage hele landsskatterettens retsprocedure op til overvejelse, kan jeg sige, at det finder jeg på nuværende tidspunkt ingen anledning til.

Glensgård (FP):

Diskussionen med skatteministeren om, hvorvidt det er et responsum, man har bedt om, eller det kun er et notat, finder jeg egentlig fuldstændig ligegyldig. Det vigtigste er, at der er anmodet om et notat eller et responsum i justitsministeriet, og det forstår jeg at vi får tilsendt. Så er jeg sådan set tilfreds på det punkt.

Vedrørende tillægsspørgsmålet vil jeg godt sige til skatteministeren, at det, at han ikke overvejer at ændre ved retsproceduren i landsskatteretten, er efter min opfattelse ikke særlig betryggende, fordi vi har set ved hjælp af hr. Poul Boeg og ved hjælp af mig, at der foregår ting i landsskatteretten, der gør, at den almindelige borger må sige: nu har vi mistet tilliden. Og man har selvfølgelig mistet tilliden, fordi de procedurer, som har kørt i landsskatteretten, reelt har bevirket, at den skatteyder, som klager til landsskatteretten, ikke kan forvente at få sine sager reelt behandlet. Jeg ser hr. Kristen Østergaard sidde og smile nu, men det er jo ikke sådan, at man kan smile ad, at man har været med til at ødelægge landsskatterettens forhold ved at afsige politiske domme.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om ikke det er således, at han – jeg forstår, at han ikke vil overveje at ændre retsproceduren – vil overveje at tage en drøftelse med landsskatteretspræsidenten om at få fastlagt grænser for, hvornår man kan optage en sag til fornyet votering, og hvornår man kan sige, at en sag er afgjort, ting, som i hvert fald landsskatteretspræsidenten – der er muligvis

[Glensgård]

nogle af os andre, der har en mening om det – ikke har nogen mening om.

Når jeg mener, det er så nødvendigt, hænger det sammen med, at det jo ikke er de sidste Glistrupklientsager, som kommer for i landsskatteretten. Jeg er også bekendt med, at den omtalte Grønbechsag har fået stort set samme behandling som de to sager, som skatteministeren er bekendt med.

Jeg er også bekendt med – og det undrer selvfølgelig ikke skatteministeren – at der kommer spørgsmål i forbindelse med skattesager, idet det jo i dag fremgår af B.T., at også skatteministeren er impliceret i handler med hr. Glistrups aktieselskaber, og derfor er det selvfølgelig af interesse for os at vide, om vi i hvert tilfælde kan forvente, at skatteministeren vil give en normal retsbehandling også af disse sager.

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Hr. Glensgård taler om, at befolkningen har mistet tilliden til landsskatteretten. Foreløbig har jeg indtryk af, at det er hr. Glensgård og hr. Boeg, der har mistet tilliden til landsskatteretten, og ikke befolkningen i almindelighed. Hvis hr. Glensgård havde været her i sidste uge, ville han have hørt, at jeg understregede, at landsskatteretten jo ikke er den sidste instans. Hvis man mener, man bliver forkert behandlet i landsskatteretten, kan man anke til landsretten og til højesteret eventuelt. Det er altså ikke sådan, at borgerens retsbeskyttelse er stoppet med de afgørelser, der træffes i landsskatteretten, og der afsiges efter min overbevisning og efter det, jeg kender til landsskatteretten, ikke nogen politiske domme.

Det betyder ikke, at alle kan være tilfredse med de domme, der afsiges. Det er klart, at skatteydere, der har sager til behandling, helst ser, at de får medhold i en sags afgørelse. Men at lægge det op til, at det er politiske domme, der afsiges, er et forsøg på at undergrave tilliden til landsskatteretten, og det har hr. Glensgård og andre i denne sag gjort et stort arbejde for.

Må jeg så sige med hensyn til artiklen i B.T., som jeg ikke har set, men som jeg har hørt om, at jeg kan forstå, det er akkurat den samme fremstilling, som blev givet, da jeg var finansminister i 1974. Da var man nemlig

også fremme med, at jeg og Landsbrugsrådet skulle have været involveret i en sag sammen med hr. Glistrup. Det er forkert. Landbrugsrådet har aldrig nogen sinde haft noget med hr. Glistrup at gøre. Det var den sælger, som vi købte af, der havde haft forbindelse med hr. Glistrup. Men denne sag blev ikke ført videre, og det kan da i hvert fald ikke smitte af på Landsbrugsrådet eller på mig, om andre har haft forbindelse med hr. Glistrup i sager af den ene eller den anden karakter. Derfor kan jeg fuldt og helt tilbagevise den påstand, der i dag, så vidt jeg har hørt, er fremsat i B.T.

Dohrmann (FP):

Jeg forstår simpelt hen ikke, at skatte- og afgiftsministeren og justitsministeren m. fl. kan blive ved med at bære den kritik, der bliver fremført. Derfor vil jeg godt gentage det spørgsmål, som jeg stillede sidste torsdag, også som tillægsspørgsmål: vil skatte- og afgiftsministeren være indstillet på at foretage en grundig undersøgelse af de to sager, som er behandlet i landsskatteretten, og som hr. Camre har gjort sig til talsmand for bliver underkastet en gennemgribende undersøgelse?

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Jeg har ingen grund til at foretage nogen undersøgelser. Jeg har for øvrigt heller ingen bemyndigelse til at foretage undersøgelser af de afgørelser, der træffes i landsskatteretten, og derfor kan jeg svare med et klart nej.

Hermed sluttede spørgsmålet.

7) Til justitsministeren af:**Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):**

»Har ministeren overvejet at inddrage andre lavindkomstgrupper, f. eks. hjemmegående husmødre, i de rabatordninger, der gælder for soldater og studerende med hensyn til de seneste forhøjede fartbødetakster?«

(Spm. nr. 781).

Skriftlig begrundelse.

De forhøjede fartbøder gælder ikke for værnepligtige og studerende, idet det skal være disse grupper tilladt at overtræde de

[Uwe Jensen (Ribe a.)]

seneste færdelsesbestemmelser til halv bødetakst.

Da de værnepligtige tjener ca. 5.100 kr. månedlig, ville det måske være rimeligt, at ministeren så på de indkomstgrupper, som tjener væsentlig mindre, f. eks. de hjemmegående husmødre.

Ud fra et økonomisk synspunkt er der ingen rimelighed i at give de værnepligtige særfordele.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

De nye forhøjede fartbødetakster generer jo især alle dem, der har lidt småtravlt, fordi de skal holde samfundets hjul i gang. Men man har også indført rabatter bl. a. for værnepligtige. Derfor har jeg spurgt, hvorvidt justitsministeren har overvejet at inddrage andre indkomstgrupper, der tjener mindre end værnepligtige, i disse rabatorordninger.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Jeg vil gerne indledningsvis understrege, at det er domstolene, der udmåler bøderne, og politiets bødepåstande rettes ind efter retspraksis, men til vejledning for politiet og anklagemyndighedens beregning af bødekravet for overtrædelse af de nye hastighedsgrænser er der den 12. marts 1979 udsendt en cirkulæreskrivelse, hvorefter der som bekendt over for visse grupper med lav indtægt skal anvendes halv takst.

Jeg kan oplyse om baggrunden herfor, at østre landsret under energikrisen i 1973-74 ikke fulgte justitsministeriets oplæg, hvorefter der ikke automatisk i sager om overtrædelse af de da gældende midlertidige hastighedsgrænser skulle gives halv takst for grupper med lav indtægt.

Endvidere gav højesteret i 1975 ikke rigsadvokaten tilslutning til, at den hidtil anvendte halvering af bøder i politisager skulle ophæves.

Med udgangspunkt i retspraksis har rigsadvokaten i 1977 udsendt vejledende bødetakster i politisager. Det gælder især færdessager, men også sager vedrørende overtrædelse af politivedtægten og visse straffelovsovertrædelser, f. eks. brugstyveri.

Under hensyn til retspraksis har rigsadvokaten bestemt, at politiet skal reducere bødepåstanden over for visse befolkningsgrupper med lav indtægt. Rigsadvokatens retningslin-

je for nedsættelse omhandler ikke specielt hjemmegående husmødre. Om de hjemmegående husmødre kan jeg særligt nævne, at politiet ved udfærdigelse af bødeforlæg tager udgangspunkt i ægtefællens indtægt. Det gælder dog ikke i spiritussager.

Som nævnt er det domstolene, der fastsætter bødestørrelsen, og der er ingen administrativ mulighed for at ændre retspraksis. Gennem den cirkulæreskrivelse af 12. marts 1979, som jeg her har omtalt, har jeg alene søgt at gøre opmærksom på, at principperne i almindelig retspraksis fortsat skal følges.

Uwe Jensen (Ribe a.) (FP):

Jeg siger tak til justitsministeren. Jeg har med mit spørgsmål rent faktisk efterlyst en begrundelse for, at det netop er disse to grupper, der får en fartbøderabatorordning, og jeg er ikke helt tilfreds med svaret. Havde det f. eks. været folkepensionister og studerende, kunne jeg måske acceptere det, selv om de studerende ikke har så forfærdelig meget mere travlt end alle andre. De har ikke engang så forfærdelig travlt med at studere. Er det virkelig en økonomisk begrundelse, eller er det, som jeg faktisk kunne forstå en antydning af, af gammel vane, i fortsættelse af praksis fra 1973 eller måske en lapsus, at man sidestiller værnepligtige med over 5.000 kr. om måneden med andre lavindkomstgrupper, for ud fra et økonomisk synspunkt er der faktisk ingen rimelighed i at give de værnepligtige særfordele?

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Som jeg nævnte i mit første indlæg, har vi fra justitsministeriets side fulgt retspraksis, og dette har været baggrunden for vores cirkulære.

I mit første indlæg tog jeg ikke spørgsmålet om de værnepligtige op - min taletid var også begrænset - men jeg vil gerne sige her, at i cirkulæret af 12. marts har vi ikke taget højde for den ændring af de værnepligtiges indtægtsforhold, der er sket siden 1973-74, og dette har nu givet sig udslag i, at bøderne fortsat vil nedsættes for værnepligtige, men nu normalt højst reduceres til $\frac{1}{3}$ af normalbøden. Derfor vil jeg anmode politiet og anklagemyndigheden om, at man, når man udfærdiger bødeforelæg til værnepligtige, tager dette forhold i betragtning.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Bernhard Baunsgaard: spm. nr. 737.

Maisted: spm. nr. 738.

Thorndahl: spm. nr. 742 og 756.

Glistrup: spm. nr. 745.

Kurt Hansen: spm. nr. 735.

Ernst Schmidt: spm. nr. 747.

Jens Møller: spm. nr. 748.

Til *justitsministeren* (16/3 79) af:

Bernhard Baunsgaard (RV):

»Kan ministeren oplyse, hvor langt arbejdet med indsamling af materiale til belysning af politiets samarbejde med ISS Securitas er kommet?«

(Spm. nr. 737).

Begrundelse.

Sidste efterår blev der stillet en række spørgsmål i folketinget angående politiets samarbejde med det private ISS Securitas. Justitsministeriet har siden søgt at fremskaffe materiale fra de enkelte politikredse til belysning af samarbejdet, fordi der var forskellige aftaler i politikredsene.

Der var i øvrigt også forskellig holdning til, hvilke personer der kunne deltage i samarbejdet, der bl. a. byggede på honorarer fra Securitas til de ansatte i politiet.

Forskellen i holdning i politikredsene kommer vel bedst frem ved oplysningen om, at politimester Erik Christensen i Århus mener, at det er uforenligt med embedet som politimester at være lønnet af Securitas, mens andre politimestre mener, at det godt kan forenes med at være politimester.

Da de første indberetninger om samarbejdet var mangelfulde, udbad justitsministeriet sig nye oplysninger og satte som endelig frist for indsendelse den 15. februar i år.

Da der nu er gået mere end en måned efter fristens udløb, anmodes der om oplysning

om, hvorledes det går med indsamling af materialet.

Besvarelse (29/3 79):

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Justitsministeriet kan oplyse, at det materiale, som er modtaget fra politikredsene vedrørende denne sag, for tiden er under bearbejdelse i ministeriet. Dette arbejde forventes afsluttet i løbet af kort tid.

Justitsministeriet skal – for at undgå eventuelle misforståelser – fremhæve, at politikredsene af justitsministeriet kun én gang er anmodet om at fremsende oplysninger vedrørende det her rejste spørgsmål.

Til *handelsministeren* (19/3 79) af:

Maisted (FP):

»Forelå der overhovedet noget beregningsmateriale i handelsministeriet den 8. marts 1979, da ministeren opgav sine energibesparelser i procenter i energipolitisk udvalg?«

(Spm. nr. 738).

Begrundelse.

Med henvisning til energikrisen kan handelsministeren sætte sig ud over gældende love under forudsætning af energipolitisk udvalgs godkendelse af ministerens indgreb. Det er rimeligt i en krisesituation.

Men det er ikke rimeligt, at folketingets energipolitiske udvalg bliver brugt som ekspeditionskontor af regeringspartierne. Det burde være en selvfølge, at alle beregninger, der vedrørte ministerens spareforslag, blev forelagt udvalget i god tid, således at udvalgets medlemmer kunne forelægge det i deres folketingsgrupper, før ministeren fik sine myndigheder.

Men ministeren foretrak uden nogen form for dokumentation at fremlægge sine beregninger i udvalget, 1 time før pressen skulle informeres. Det vigtigste var pressen, for regeringspartierne havde jo flertallet i udvalget.

Fremskridtspartiet reagerede omgående ved at bede om beregningsgrundlaget for ministerens påstande. Disse beregninger, der burde kunne bringes over til folketinget til fods, foreligger endnu ikke 8 dage efter fremskridtspartiets anmodning.

Nu er spørgsmålet: forelå der overhovedet noget beregningsgrundlag den 8. marts 1979,

[Maisted]

da ministeren opgav sine procenttal til udvalget?

Besvarelse (27/3 79):

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Vedrørende beregningsgrundlaget for de forventede energibesparelser henviser jeg til min besvarelse, hvoraf kopi vedlægges, af spørgsmål 51 (Alm. del – bilag 45) fra energipolitisk udvalg.

Bilag.

Handelsministeriet

20. marts 1979

Energipolitisk udvalg (Alm. del – bilag 45).

Spørgsmål 51:

Under henvisning til samrådet den 8. marts 1979 ønskes tilstillet ministerens redegørelse om energirestriktionerne bilagt de beregninger, der ligger til grund for de forventede besparelser.

Svar:

Der henvises til det som bilag vedlagte notat af 8. marts 1979: »Forslag om energibesparende foranstaltninger til nedsættelse af olieforbruget med 5 pct. som vedtaget af det internationale energiagenturs styrelsesråd«.

Der kan herudover anføres følgende vedrørende de beregninger, der ligger til grund for de forventede besparelser:

1. Energibesparelserne i forbindelse med vejtransport som følge af hastighedsgrænserne på 100 km/t og 80 km/t baserer sig på undersøgelser foretaget af laboratoriet for energiteknik, Danmarks tekniske højskole, akademiet for de tekniske videnskabers trafikforskningsgruppe og vejdirektoratet.

Ved en nedsættelse af hastigheden med 10 km/t på motorveje og landeveje skønnes besparelsen til ca. 9,5 pct. af benzinforbruget ved kørsel på disse veje. Da omkring 45 pct. af kørslen med benzindrevne biler foregår på de nævnte veje, kan den forventede besparelse opgøres til godt 4 pct. (ikke 2,5 pct. som anført i vedlagte notat) af det samlede benzinforbrug. Dette svarer til ca. 0,5 pct. af landets samlede årlige olieforbrug.

Hertil kommer besparelserne i autodieselforbruget. Denne besparelse er dog beskeden,

da hovedparten af autodieselforbruget anvendes til lastbilkørsel, der i de fleste tilfælde er underlagt lavere hastighedsgrænser end de netop gennemførte.

2. En beregning af, hvor store besparelser der kan opnås i energiforbruget ved nedsættelser af rumtemperaturen i offentlige bygninger, kan kun foretages på basis af visse forudsætninger om, hvor høje de faktisk anvendte temperaturer hidtil har været. Ved offentlige bygninger forstås i denne forbindelse bygninger ejet af statslige, amtskommunale eller kommunale instanser samt privatejede lokaler, der benyttes af offentlige instanser.

Det samlede bruttoenergiforbrug til rumopvarmning er for 1978 opgjort til 67,9 mill. Gcal., hvoraf energiforbruget til opvarmning af offentlige bygninger skønsmæssigt ansættes til 10 pct., dvs. ca. 6,8 mill. Gcal.

Erfaringerne viser, at for hver grad celsius rumtemperaturen sænkes, vil energiforbruget til rumopvarmning blive nedsat med ca. 6 pct.

Det må antages, at den hidtil anvendte rumtemperatur varierer stærkt, navnlig på grund af forskelle i individuelle vaner med hensyn til, hvilken rumtemperatur man finder behagelig. Der er dog næppe mange steder, hvor rumtemperaturen overstiger 26–27 grader celsius eller ligger under 18 grader. Hvis det forudsættes, at den gennemsnitlige, faktisk anvendte rumtemperatur ligger på 22–23 grader, vil en nedsættelse til 20 grader medføre en nedsættelse af energiforbruget i offentlige bygninger på mellem 12 pct. og 18 pct. af de 6,8 mill. Gcal. svarende til 0,8–1,2 mill. Gcal. svarende til 0,5–0,8 pct. af landets årlige olieforbrug. Der er ikke herved taget hensyn til de nødvendige undtagelser og dispensationer fra bestemmelsen om nedsættelse af rumtemperaturen.

3. Beregningen af, hvilke besparelser der kan opnås ved en årlig obligatorisk justering af oliefyrrer, er gennemført på basis af stikprøveundersøgelser foretaget i Sverige og Danmark. Der er ikke foretaget undersøgelser, der direkte viser, hvilke besparelser en sådan ordning kan give, men på basis af omtalte stikprøver når teknologisk institut frem til, at der i Danmark vil kunne opnås en besparelse på 5,5 mill. Gcal. svarende til 3–4 pct. af landets årlige olieforbrug.

[Handelsministeren]

4. Som nævnt i vedlagte »Forslag om energibesparende foranstaltninger til nedsættelse af olieforbruget med 5 pct. som vedtaget af det internationale energiagenturs styrelsesråd« må den energibesparende effekt af at begrænse brugen af lysreklamer m.v. vurderes til at være meget beskedne. Forslaget skal blandt andet ses på baggrund af de mange henvendelser, handelsministeriet til stadighed får fra forbrugere, der finder, at lysreklamer m.v. må betragtes som overflødige i en tid, hvor det er strengt nødvendigt at spare på energiforbruget. Det er derfor for forbrugerne i almindelighed vanskeligt at forstå, hvorfor de selv skal spare, når der ikke gribes ind over for anvendelse af energi, der af dem betragtes som spild. På denne baggrund må begrænsning af brugen af lysreklamer m.v. ses som en foranstaltning, der understøtter de kampagneaktiviteter, som iværksættes af handelsministeriets energispareudvalg.

5. Med hensyn til vejbelysning gælder stort set de samme forhold som nævnt under 4, og på denne baggrund vil ministeren for offentlige arbejder undersøge mulighederne for at reducere belysningen på en række eksisterende vejstrækninger.

Underbilag.

Handelsministeren.

Forslag om energibesparende foranstaltninger til nedsættelse af olieforbruget med 5 pct. som vedtaget af det internationale energiagenturs styrelsesråd.

Under hensyntagen til den globale olieforsyningssituation som følge af omvæltningen i Iran og specielt problemerne knyttet til opbygning af tilstrækkelige olielagre til fyringssæsonen 1979-80 vedtog det internationale energiagenturs styrelsesråd på sit møde den 2. marts 1979 en gruppemålsætning om at nedsætte olieefterspørgselen med 2 mill. tdr. pr. dag, svarende til 5 pct. oliebesparelse på forbruget. De enkelte IEA-lande forpligter sig til at benytte dette besparelsesmål som ledetråd ved gennemførelsen af deres energipolitik med hensyn til at yde deres bidrag til den vedtagne forbrugsreduktion.

Efter drøftelse i regeringen og efter samråd med folketingets energipolitiske udvalg

vil handelsministeren herefter søge nedenstående foranstaltninger gennemført:

1. De generelle hastighedsgrænser for motorkøretøjer nedsættes fra 110 til 100 km i timen på motorveje og fra 90 til 80 km i timen på hovedlandeveje og landeveje. Hastigheden på 60 km i timen i bymæssige bebyggelser foreslås opretholdt. De skønnede besparelser vil blive af størrelsesordenen 2½ pct. af benzinforbruget, svarende til ½ pct. af det samlede olieforbrug.

Bøderne for overskridelse af de nye hastighedsgrænser bør i samråd med anklagemyndigheden søges forhøjet i forhold til, hvad der er gældende i dag.

2. Rumtemperaturen i alle offentlige bygninger såvel som i private bygninger, hvortil der er offentlig adgang, må højst være 20° C.

Forslaget kunne gennemføres ved, at boligministeriet giver et pålæg om de statslige bygninger. Indenrigsministeriet vil derimod kun kunne give henstillinger vedrørende kommunale bygninger. For andre bygninger, der benyttes af offentlige myndigheder, eller hvortil der er offentlig adgang, vil der også kun kunne blive tale om henstillinger. Det mest rationelle vil derfor være, at handelsministeriet med hjemmel i lov om forsyningsmæssige foranstaltninger udsteder en bekendtgørelse om rumtemperaturen i alle offentlige bygninger og i private bygninger, hvortil der er offentlig adgang. Der vil blive tale om visse undtagelser, f. eks. hospitaler, plejehjem og børnehjem.

3. Der gennemføres en årlig obligatorisk justering af oliefyrr. Dette vil kræve ny boligministeriel lovgivning, og da justeringen af de mange oliefyrr i sig selv vil tage nogen tid, vil foranstaltningen ikke få umiddelbar effekt. Oliebesparelsen anslås til 5-8 pct. af opvarmningsforbruget eller 3-4 pct. af det totale olieforbrug.

4. Brug af lysreklamer og visse andre former for udendørs belysning (f. eks. »spotlights«) efter kl. 23 forbydes med hjemmel i lov om forsyningsmæssige foranstaltninger. Forslaget har en beskedne energibesparende effekt, men dets psykologiske påvirkning af spareviljen anses for stor.

5. Der vil om vejbelysning inden for én til to måneder foreligge nye regler, som indebærer en reduktion af lysforbruget ved nye vejanlæg. Mere øjeblikkelige virkninger - især

[Handelsministeren]

psykologiske – kan nås ved en reduktion af belysningen på en række eksisterende vejstrækninger. Ministeriet for offentlige arbejder bør undersøge muligheder herfor.

6. Handelsministeriets energispareudvalgs kampagneaktiviteter intensiveres med henblik på ad frivillighedens vej at opnå energibesparelser i den private sektor. Sammenholdt med de tidligere omtalte forholdsvist milde indgreb af tvangsmæssig karakter vil der være skabt grobund for, at den foreslåede agitationsvirksomhed vil kunne få optimal effekt. Forslagets gennemførelse forudsætter, at finansudvalget tiltræder, at der stilles yderligere midler til rådighed for energispareudvalget. Bevilling hertil på 5 mill. kr. søges hos finansudvalget.

7. Det henstilles til forsvaret og civilforsvaret, at man ved tilrettelæggelsen af øvelser m.v. tager behørigt hensyn til energibesparelsesmuligheder. Forslaget vil understrege over for befolkningen, at alle dele af det danske samfund må bidrage for at nå det opstillede besparelsesmål.

De førnævnte obligatoriske foranstaltninger skønnes at ville medføre en besparelse på godt 4 pct. af det løbende olieforbrug. Omfanget af besparelsen ved de frivillige foranstaltninger er det ikke på forhånd muligt at anslå.

Til *justitsministeren* (19/3 79) af:

Thorndahl (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilken forskel der i straffelovens forstand er mellem tavshedspligt og ubetinget tavshedspligt?«

(Spm. nr. 742).

Begrundelse.

Skatteminister Anders Andersen har i § 20 i bekendtgørelse af forretningsordenen for landsskatteretten fastsat følgende:

»Rettens medlemmer skal under ansvar efter straffeloven udvise ubetinget tavshedspligt over for uvedkommende med hensyn til de oplysninger, som kommer til deres kendskab under varetagelse af hvervet som retsmedlem. Tavshedspligten ophæves ikke med medlemshvervets ophør.«

I landsskatteretssager behandles først og fremmest privatlivet tilhørende hemmeligheder, dvs. privatpersoners indtægts-, formue-

og skatteforhold. Arbejdet i landsskatteretten skal derfor foregå under iagttagelse af den tavshedspligt, der er fastsat i straffelovens § 264 b. I de tilfælde, hvor enkeltpersoner ønsker offentlighed om deres egne landsskatteretssager, er der følgelig ingen tavshedspligt at tage hensyn til.

Samtidig må det i et udbygget demokrati naturligvis gælde, når der ikke er hensyn at tage til privatlivet tilhørende hemmeligheder, at der er en betydelig offentlig interesse i at få afdækket, hvad der egentlig foregår i landsskatteretten, hvad den aktuelle offentlige debat da også klart har understreget.

I straffelovens § 264 b er der som anført fastsat tavshedspligt for personer i offentligt hverv med hensyn til privatlivet tilhørende hemmeligheder, som man er blevet bekendt med under udøvelse af dette hverv, medmindre man er forpligtet til at udtale sig eller man handler i berettiget varetagelse af åbenbar almen interesse . . .

Når i landsskatteretten implicerede private ønsker offentlighed omkring deres sager, må det derfor endvidere antages, at der for landsskatteretsmedlemmerne foreligger en pligt til at informere offentligheden om de konkrete sager. Tavshedspligten har i denne forbindelse kun mening af hensyn til borgerne, hvorimod tavshedspligten ikke kan være et værn til at dække over udøvelsen af offentligt hverv, i hvert fald ikke i et land, der betegner sig som et retssamfund. Behovet for offentlighed er i øvrigt skærpet på grundlag af de aktuelle sager, som enhver hæderlig og ordentlig borger må opleve som eksempler på offentligt magtmisbrug og svindlerier.

På denne baggrund er det af interesse at få præciseret, hvilken juridisk forskel der er ved at overtræde en ubetinget tavshedspligt i forhold til at overtræde en tavshedspligt.

Besvarelse (29/3 79):

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Det fremgår af spørgsmålets begrundelse, at der sigtes til bestemmelsen i § 20 i forretningsordenen for landsskatteretten.

Ordlyden af denne bestemmelse er følgende:

»§ 20. Rettens medlemmer skal under ansvar efter straffeloven udvise ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til de oplysninger, som kommer til deres kund-

[Justitsministeren]

skab under varetagelsen af hvervet som retsmedlem. Tavshedspligten ophører ikke med medlemshvervets ophør.»

Til brug ved besvarelsen af spørgsmålet har skattedepartementet om anvendelsen af udtrykket »ubetinget tavshed« oplyst følgende:

»Skattestyrelsesloven (lov nr. 281 af 8. juni 1977) indeholder ikke nogen bestemmelse om tavshedspligt. Man har fundet det overflødigt at have en sådan bestemmelse i skattestyrelsesloven under hensyn til, at der er indeholdt bestemmelser om tavshedspligt i såvel kilde-skatteloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 461 af 13. september 1978 § 87, som statskatteloven, lov nr. 149 af 10. april 1922 § 44.

Heller ikke lov om oprettelse af en landskatteret og om tilsynet med skatteligningen m. v. (landsskatteretsloven) indeholdt egentlige tavshedspligtsbestemmelser. I denne lovs § 17 fastslås dog, at den tavshedspligt, der er pålagt skattemyndighederne med hensyn til skatteydernes indkomst- og formueforhold, også påhviler landsskatterettens og ligningsrådets medlemmer.

De ovennævnte bestemmelser i kildekatte-loven og statskatteloven anvender begge den formulering, at skattemyndighederne under ansvar efter straffelovens § 152 skal iagttage ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til de oplysninger om skatteydernes indkomstforhold m. v., som de under varetagelsen af deres funktioner kommer til kundskab om.

Anvendelsen af udtrykket »ubetinget tavshed« kan føres tilbage til den første statskattelov, lov nr. 104 af 15. maj 1903, hvis § 43 under henvisning til § 139 og jfr. § 144 i den dagældende straffelov pålægger medlemmerne af de forskellige ligningsmyndigheder at iagttage ubødelig tavshed med hensyn til oplysninger om skatteydernes formueforhold.

Når man har anvendt udtrykket »ubrødelig« og senere »ubetinget« i forbindelse med tavshedspligten, er dette formentlig, fordi man, bl. a. under hensyntagen til, at bestemmelserne retter sig til lægmænd, har ønsket at fremhæve denne forpligtelses betydningsfuldhed.«

Justitsministeriet kan henholde sig til det af skattedepartementet anførte. Som det fremgår heraf, indebærer anvendelsen af udtrykket »ubetinget« således ikke nogen fravigelse med hensyn til tavshedspligtens omfang

og indhold i forhold til, hvad der følger af straffelovens regler om tavshedspligt i §§ 129, 152 og 264 b.

Til *arbejdsministeren* (21/3 79) af:

Glistrup (FP):

»Hvornår kan merkonomernes arbejdsløhedskasse blive statsanerkendt?«

(Spm. nr. 745).

Begrundelse.

Det er almindelig bekendt, at arbejdsministeren søger at kvæle de små og effektivt arbejdende arbejdsløhedskasser for at tækkes toplederbureaukratmonopolforeningskonsolideringsbestrebelseerne inden for det LO-organisationsapparat, som han angler så kraftigt efter at tjene.

Så længe det imidlertid ikke er lykkedes for ham at få folketingets flertal til at undergrave den nuværende ordning ved at vedtage hans forslag L 150, § 1, nr. 3, må det være oplagt, at han skal administrere overensstemmende med gældende lov og praksis.

Det vakte derfor bekymring at læse følgende indlæg fra S. C. Trønning i Erhvervs-Bladet: »Blandt en af de mere tvivlsomme glæder, arbejdsminister Sv. Auken i disse dage har, er den til sløvsind grænsende arbejdsgang, der kan konstateres inden for hans ressort.

Ved at kikke annalerne igennem vil ministeren nemlig opdage, at han nu efter intet mindre end et halvt år endnu ikke har fået indstilling om en i princippet ganske banal og rutinemæssig sag, nemlig statsanerkendelse af en arbejdsløhedskasse for merkonomer.

Der er tale om en sag, hvor alle formaliteter hele tiden har været i orden, og hvor det eneste, der mangler, er en smule effektivitet.

Jeg er medlem af Dansk Merkonomforening, som har søgt om statsanerkendelsen, og hver gang jeg har spurgt, hvordan sagen gik, fik jeg af foreningen svaret: Vi har rykket arbejdsministeren.

Det gør jeg også, og jeg vil gerne bede ministeren redegøre for, hvordan i alverden det kan tage så lang tid at få en ekspeditions-sag ført igennem.

[Glistrup]

Jeg tør i den forbindelse slet ikke tænke på sagsbehandlingen af komplicerede spørgsmål.«

Besvarelse (29/3 79):

Arbejdsministeren (Auken):

Arbejdsministeriet har den 9. marts 1979 meddelt Merkonomernes Arbejdsløshedskasse anerkendelse i medfør af § 31, stk. 1, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring, jfr. lovbekendtgørelse nr. 471 af 25. august 1978, fra den 1. januar 1979 at regne.

Til *arbejdsministeren (16/3 79)* af:

Kurt Hansen (VS):

»Er det fortsat ministerens opfattelse, at langtidsarbejdsløse under 60 år ikke skal miste arbejdsløshedsdagpengene efter 1. april 1979, medmindre de har undladt at tiltræde et rimeligt tilbud om arbejde af 9 måneders varighed?«

(Spm. nr. 735).

Begrundelse.

Den 1. april 1979 udløber moratorieordningen. Denne ordning blev indført, for at den daværende socialdemokratiske regering kunne vinde tid til at iværksætte foranstaltninger, der kunne sikre de langtidsarbejdsløse et jobtilbud, eller til at få dem udstødt fra arbejdsmarkedet, frivilligt eller ved tvang.

I december 1978 blev der gennemført en 3 måneders forlængelse af moratorieordningen for de under 60-årige. Denne forlængelse var begrundet i, at 14.000 personer, der ville falde for 26 ugers reglen, endnu ikke havde modtaget jobtilbud.

Hvorvidt disse 14.000 langtidsarbejdsløse har fået et jobtilbud, må anses for aldeles tvivlsomt. Hvad der derimod kan siges med sikkerhed, er, at problemerne med at skaffe jobtilbud til de langtidsarbejdsløse vil vokse med en voldsomt accelererende kraft.

Skønsmæssigt må der regnes med, at det mindst vil dreje sig om et tilsvarende antal i resten af 1979 og et betydeligt større antal i 1980.

Det er et meget vigtigt spørgsmål for de langtidsarbejdsløse, om ministerens tilsagn om, at ingen langtidsarbejdsløse falder for 26 ugers reglen, før de har fået et rimeligt jobtilbud, også gælder efter 1. april 1979.

Besvarelse (29/3 79):

Arbejdsministeren (Auken):

Det er fortsat min opfattelse og i overensstemmelse med § 97 b i arbejdsløshedsloven, at langtidsledige medlemmer under 60 år af en arbejdsløshedskasse skal have et rimeligt tilbud om arbejde, inden de på grund af 26 ugers reglen mister dagpengeretten.

Baggrunden for forlængelsen af moratorieordningen til 1. april 1979 var, som jeg nævnte ved min fremsættelse af lovforslaget, at problemerne i forbindelse med fastlæggelsen af de administrative procedurer omkring ordningen var større end oprindeligt antaget. Dette bevirkede, at man kom i gang med de egentlige forberedelser senere end ventet, og at man derfor ville få vanskeligt ved at fremskaffe tilstrækkeligt med tilbud til det ret store antal personer, der ellers ville miste dagpengeretten pr. 31. december 1978.

Det er på baggrund af oplysninger fra AF-kontorerne mit indtryk, at ordningen er kommet godt i gang, og at de langtidsledige, der ville miste dagpengeretten pr. 1. april 1979 eller senere, alle forventes at få et tilbud, inden dagpengeretten ophører. Jeg ser derfor ingen grund til, at moratorieordningen forlænges ud over 1. april 1979.

Til *miljøministeren (22/3 79)* af:

Ernst Schmidt (FP):

»Kan bl. a. den situation, hvor en kommune besluttede at bygge en idrætshal på trods af by- og landzonelovens bestemmelser, være med til at fremskynde det lovforslag om større indflydelse for kommunerne på zonetilværet, som regeringen den 31. maj 1978 ved en folketingsbeslutning tilkendegav at ville fremsætte senest den 31. december 1979?«

(Spm. nr. 747).

Begrundelse.

I Aktuelt for den 21. marts 1979 kan man læse denne overskrift: »Kommuner byggede idrætshal ulovligt – tvinges måske til at rive den ned igen.«

Fremskridtspartiet har gang på gang forsøgt at få ændret lovgivningen, således at kommunerne får større beføjelser, og ovennævnte sag må være bevis for, at det haster.

Besvarelse (28/3 79):

Miljøministeren (Ivar Nørgaard):

I den i spørgsmålet nævnte folketingsbeslutning opfordres regeringen til at undersøge mulighederne for at fremme kommunalbestyrelsernes indflydelse på zonelovsadministrationen, afsluttende med et lovforslag fremsat senest den 31. december 1979. Det er en forudsætning, at den gældende planlægningslovgivning respekteres, og at de hensyn, som zoneloven skal varetage, ikke svækkes.

Beslutningen er foreløbig fulgt op ved, at planstyrelsen er anmodet om at iværksætte undersøgelser, der belyser zonelovens betydning og virkninger samt lovens samfundsøkonomiske betydning. Redegørelser om disse undersøgelser vil foreligge først på sommeren 1979, og resultaterne vil indgå som grundlag for et lovforslag om ændring af zoneloven.

Den afgørelse, som der henvises til i spørgsmålet, er truffet inden for de sidste 14 dage af Vejle amtsråd. Afgørelsen er endnu ikke indbragt for planstyrelsen. Jeg har således kun kendskab til sagen fra omtalen i dagspressen den 21. marts 1979.

Det fremgår af denne omtale, at amtsrådet har meddelt afslag på en zonelovsansøgning om byggeri af en idrætshal fra Hedensted kommune. Forinden amtsrådet traf afgørelse, havde kommunen allerede iværksat byggeriet. Dette kan efter min opfattelse ikke i sig selv tale for, at et forslag om at tillægge kommunerne øget indflydelse på zonelovsadministrationen fremskyndes. Det er netop i folketingsbeslutningen forudsat, at zonelovshensynene ikke svækkes, og at den gældende planlægningslovgivning respekteres.

Til *ministeren for skatter og afgifter (22/3 79)* af:

Jens Møller (KrF):

»Hvor ofte har der i landsskatteretten fundet nye voteringer sted i sager, der havde været gjort til genstand for mundtlig behandling, og hvor omstændighederne i forbindelse med sagen og voteringens genoptagelse var af en sådan karakter, at de kan sidestilles med de sager, som var baggrunden for ministerens udtalelse i folketinget den 28. februar 1979 om, at nye voteringer ikke er usædvanlige?«

(Spm. nr. 748).

Begrundelse.

I den mere og mere omtalte affære fra landsskatteretten er et centralt punkt, hvorvidt der er blevet benyttet en sædvanlig fremgangsmåde eller fremgangsmåden er af en så usædvanlig karakter, at den kan danne grundlag for kritik.

Det er derfor væsentligt at få belyst holdbarheden af skatteministerens ovenfor omtalte udtalelse.

I en artikel i Politiken den 17. marts 1979 opfordrer universitetslærer i statsret, landsskatteretsmedlem Poul Boeg skatteministeren til at angive et eneste eksempel på, at der blot inden for de sidste 20 år i landsskatteretten er anvendt en fremgangsmåde, der kan sidestilles med det, der nu er sket. Boeg påpeger, at følgende 8 betingelser skal være opfyldt, for at tilfældene skal kunne sidestilles:

Sagen blev behandlet ved mundtlig domsforhandling.

Voteringen blev afsluttet uden noget forbehold i umiddelbar fortsættelse af domsforhandlingen.

Den trufne afgørelse var i skatteborgerens favor.

Der forelå intet nyt faktum som grundlag for en genoptagelse.

Der forelå intet nyt argument som grundlag for en genoptagelse.

En genoptagelse førte til, at sagen fik et ændret udfald.

Sagen angik ikke spørgsmål, der beroede på et skøn eller på anden måde frembød særlig tvivl, f. eks. en lovforklningstvivil.

Sagen havde udprægede politiske overtoner.

Besvarelse (30/3 79):

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Spørgsmålet har været forelagt landsskatteretten, der har oplyst, at man ikke er bekendt med nogen sag, som kan sidestilles med de sager, der er nævnt i spørgsmålet.

Landsskatteretten har endvidere oplyst, at henvend 99 pct. af rettens kendelser afsiges på grundlag af skriftlig votering, medens de resterende sager afgøres på grundlag af vote-

[Ministeren for skatter og afgifter]

ring i tilslutning til et retsmøde. Der er ikke gennem årene foretaget nogen særskilt registrering af de tilfælde, hvor omvotering – uden at være begrundet i nye faktiske oplysninger – har fundet sted i disse 2 grupper af sager, idet der ikke har været sagligt behov derfor. Omvotering finder dog jævnlig sted i skriftligt voterede sager, men forekommer kun sjældent i retsmødesager.

Fra de senere år kan dog eksempelvis nævnes en sag, hvor udfærdigelse af kendelse i overensstemmelse med voteringen under et retsmøde efter mødets afslutning blev stillet i bero på behandlingen af en lignende sag, og hvor der derefter blev foretaget (skriftlig) omvotering med det udfald, at det første voteringsresultat ændredes, uden at der var fremkommet nye oplysninger i sagen.

Til statsministeren (26/3 79) af:

Thorndahl (FP):

»Vil statsministeren oplyse, om det er forhenværende skatteminister Svend Jakobsen eller nuværende skatteminister Anders Andersen, der har vildledt folketingsmedlem med hensyn til oplysninger om beskatningen af privatforbrug af ministerbiler?«

(Spm. nr. 756).

Begrundelse.

Skatteminister Anders Andersen blev den 22. februar 1979 bedt om at besvare følgende spørgsmål: »Hvilke erhvervsdrivende og lønmodtagere, der benytter bil både erhvervs-mæssigt og privat, kan på samme måde som ministrene undgå beskatning af befordringen mellem hjem og arbejde?«

Ministeren besvarede den 1. marts 1979 dette spørgsmål således: »Jeg kan bekræfte, at der er mange års praksis for, at en ministers kørsel med tjenestebilen mellem bolig og ministerium eller de mange andre steder, en minister udfører sin gerning, betragtes som tjenstlig kørsel, og at ministeren derfor ikke skal medregne nogen værdi af denne kørsel til sin skattepligtige indkomst.

Denne mangeårige praksis finder jeg rimeligt begrundet i de særlige arbejdsvilkår, ministrene virker under. Det er ikke nye regler, og jeg synes derfor heller ikke, at de kan give rimelig anledning til, at man på nuvæ-

rende tidspunkt drøfter den skattemæssige behandling af befordringsudgifter.«

Det svar er i direkte modstrid med bestemmelsen i meddelelserne fra statens ligningsdirektorat og ligningsrådet: »Udgift til drift af befordringsmidler, der benyttes erhvervs-mæssigt, kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Benyttes befordringsmidlet tillige privat, heri medregnet kørsel mellem hjem og arbejdsplads, fradrages den del af de samlede driftsudgifter, der vedrører den erhvervs-mæssige kørsel.«

Her i disse bestemmelser er det uden undtagelse fastslået, at kørsel mellem hjem og arbejdsplads er privat, og det må, som bestemmelsen er formuleret, også klart omfatte ministres transport mellem arbejdsplads og bopæl.

Forhenværende skatteminister Svend Jakobsen besvarer derfor også den 13. oktober 1976 et helt tilsvarende spørgsmål således: »Som hovedregel gælder, at fribefordring med privat formål, når den har en ikke uvæsentlig værdi, skal tages i betragtning ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Det har imidlertid været kutyme, at ministre ved opgørelsen af deres skattepligtige indkomst har kunnet bortse fra værdien af en eventuel privat benyttelse af ministerbilen. Det samme gælder frirejser med SAS m. v.

Regeringen har den 20. april 1976 taget dette forhold op til vurdering og har besluttet, at denne kutyme bringes til ophør, således at værdien af privatbrug af ministerbiler og af private frirejser fremtidig skal medregnes til den skattepligtige indkomst.«

Der er altså den 20. april 1976 indført nye regler for privatbrugen af ministerbiler. Svaret af 13. oktober 1976 må endvidere indebære, at privatbrugen af ministerbiler må være i overensstemmelse med skattemyndighedernes definition af privatbrug af biler, der også benyttes erhvervs-mæssigt.

Det vil på baggrund af regeringsbeslutningen af 20. april 1976 tillige være hensigtsmæssigt, om statsministeren redegør for omfanget og karakteren af det privatforbrug, der herefter er sket af de skatteyderbetalte ministerbiler.

Besvarelse (30/3 79):

Statsministeren (Anker Jørgensen):

[Statsministeren]

Hverken forhenværende skatteminister Svend Jakobsen eller nuværende skatteminister Anders Andersen har vildledt folketinget med hensyn til oplysninger om beskatningen af privatforbrug af ministerbiler.

Minister Svend Jakobsen oplyste i den i begrundelsen for spørgsmålet citerede skrivelse af 13. oktober 1976, at regeringen har besluttet, at bl. a. værdien af privatforbrug af ministerbiler fremtidig skal medregnes til den skattepligtige indkomst. I skrivelsen anførtes intet specielt vedrørende kørsel mellem bolig og ministerium.

Minister Anders Andersen oplyser i den ligeledes i begrundelsen citerede skrivelse af 1. marts 1979, at en ministers kørsel med tjenestebilen mellem bolig og ministerium betragtes som tjenstlig kørsel, og at ministeren derfor ikke skal medregne nogen værdi af denne kørsel til sin skattepligtige indkomst.

Der foreligger således ingen uoverensstemmelse mellem det i de to skrivelser anførte.

Når benyttelsen af ministerbilen til kørsel mellem bolig og ministerium betragtes som tjenstlig kørsel, skyldes det – som også anført i den nævnte skrivelse fra minister Anders Andersen – de særlige arbejdsvilkår, ministre virker under. Jeg behøver næppe her nærmere beskrive disse arbejdsvilkår. De må være forespørgeren bekendt.

Bortfaldet spørgsmål:

Formanden:

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. 770, der var stillet af Kaj Hansen til handelsministeren, den 2. april 1979 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til handelsministeren (28/3 79) af:

Kaj Hansen (DKP):

»Vil ministeren oplyse, hvad der er årsagen til, at DUC sender råolie til et raffinaderi i Rotterdam?«

(Spm. nr. 770).

Begrundelse.

Ifølge Ekstra Bladet for den 28. marts 1979 sender DUC råolie til et raffinaderi i Rotterdam alene for at få Rotterdam-prisen på de raffinerede produkter i Danmark.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ophævelse af lov om regulering af kreditformidling [af Glistrup (FP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 195. Fremsat 20/3 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Anders Andersen):

Jeg vil gerne med det samme sige, at regeringen må afvise det fremsatte forslag. Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det nu fjerde gang siden kreditformidlingslovens vedtagelse i oktober 1973, at vi her i tinget beskæftiger os med et forslag om dens ophævelse.

Det er regeringens opfattelse, at det i den nuværende situation ikke ville være forsvarligt at give afkald på en lovgivning, der – om end mere indirekte end direkte – må vurderes som værende af betydning for penge- og kreditpolitikken. Denne vurdering af loven har Nationalbanken da også givet udtryk for i forbindelse med de tidligere drøftelser her i tinget. Nationalbanken har således udtalt, at kreditformidlingsloven har muliggjort en sådan udformning af det frivillige aftalesystem, at der er sket en væsentlig styrkelse af pengepolitikens effektivitet.

Endvidere vil jeg også gerne pege på, at hensynet til det valutariske samarbejde inden for EF gør det hensigtsmæssigt at bibeholde de pengepolitiske indgrebsmuligheder, der er indeholdt i kreditformidlingsloven. Jeg kan i denne forbindelse henvise til artikel 9 i Rådsk Direktiv af 18. februar 1974 om stabilitet, vækst og fuld beskæftigelse i Fællesskabet. Skal den ophæves, må der stilles noget andet i stedet. De ovenfor nævnte EF-forpligtelser fører til samme konklusion. Et bidrag i denne retning har det ikke været mig muligt at finde i det fremsatte forslag.

Ritt Bjerregaard (S):

Som økonomiministeren allerede har nævnt det, har dette forslag tidligere været behandlet her i folketinget, og jeg skal ikke forlænge den debat, der allerede adskillige gange har været ført. Socialdemokratiet kan